

Olietankers en Speedboten

Wendbaar werken in de 21e eeuw

Menno Lanting

Business Contact, 2014

ISBN 978 90 470 0526 1

Lanting toetste zijn ideeën over werken en ondernemen aan de denkbeelden van oprichters van 'hippe start-ups', ceo's van gevestigde bedrijven en zelfstandige professionals. Het resultaat is dit boek. Professionals en ondernemingen die erin slagen om initiatief te nemen en richting te geven in een snel veranderende wereld noemt hij speedboten, organisaties die vasthouden aan hun eigen koers noemt hij olietankers. Met de snel veranderende wereld bedoelt Lanting de digitalisering. Sinds hij een onbeschofte gewone taxichauffeur had, rijdt hij alleen nog Uber, ook hotels verdienen minder aan hem omdat hij via Airbnb overnachtingen boekt.

Deze opmaat is interessant, maar vervolgens verzandt Lanting in open deuren: "De belangrijkste voorwaarden voor innovatie zijn de juiste mensen, de juiste technologie en de juiste bedrijfscultuur." Bij speedboten gaat het om passie, extern gefocust zijn en een platte, informele cultuur. Daardoor komen belangrijke ideeën niet meer van het directieteam, maar van iedereen uit de organisatie. Olietankers

moeten samenwerken met speedboten om wendbaar te worden. Zo vindt de ceo Van Houten dat Philips een verzameling van veertig afzonderlijke bedrijven is geworden, te vergelijken met een vloot speedboten.

De metafoer van speedboten en olietankers is duidelijk, maar de manier waarop inhoud wordt gegeven aan deze begrippen levert mij geen nieuwe inzichten op. Bijna elke bladzijde heeft regels die zijn geaccentueerd met een paarsblauwe highlighter, bijvoorbeeld 'alleen voortdurend experimenteren leidt tot het ontdekken van nieuwe wegen', of 'organisaties zouden veel meer moeten doen om ervoor te zorgen dat ook oudere medewerkers aangehaakt blijven'. Voor mij heeft dit geen toegevoegde waarde.

Lanting koerst aan op dienend leiderschap. Hij verwijst daarbij naar Blanchard & Greenleaf, die daarover in de jaren tachtig gepubliceerd hebben. Wellicht was het beter geweest om te verwijzen naar Van Dierendonck, die heeft in 2011 een gedegen werk over dienend leiderschap geschreven en is een autoriteit op dit gebied. Overigens: Lanting verwijst alleen naar namen, er is nauwelijks literatuuropgave. Hij verwijst wel vaak naar websites. Daarvan weten we dat die snel veranderen. De speedboot noch de olietanker kunnen ze over een paar jaar nog vinden.

Joke Tacoma – psycholoog en loopbaancoach